No. 1845 Zaterdag 10 Mei 1919. 36ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
St. Elizabeths-gasthuis.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; elken regel meer 7½ cts.

Moderne Zedelijkheidsbegrippen.

Jaren lang is men er aan gewoon geraakt heel veel sofismen als axioma's, veel dwaasheden en onzin als geleerdheid en resultaten der wetenschap te gaan beschouwen. En wat met veel aplomb en ostentatie van wijsheid aan Universiteiten en in de Parlementen aan het volk werd voorgehouden en opgedrongen, begint vruchten te dragen. Het volk zet met strenge logica die sofismen om in daden.

Jaren lang is als een nieuw Evangelie van de daken verkondigd, dat „de individueele vrijheid behoort eerbiedigd te worden, de vrijheid van doen, van denken, van zich bewegen, ook de vrijheid om kwaad te doen, de vrijheid om al of niet in zijn eigen belang te handelen."

Jaren lang zijn de eeuwenoude beproefde begrippen der christelijke zedelijkheid in woord en beeld, in boek en dagblad, in schouwburg en bioscoop verguisd, bespot en belachen, zoodat het allengs mode is geworden reinheid van zeden en huwelijkstrouw als verouderde ideeën te beschouwen. De mensch moest zich uitleven, behoefde zijn natuur geen geweld aan te doen. De vrije liefde, ziedaar het ideaal van den modernen mensch.

Daarom ook werden de laatste beletselen, die nog in den weg stonden, zoo spoedig mogelijk uit den weg geruimd, de echtscheiding geoorloofd en zoo makkelijk mogelijk gemaakt.

En het resultaat is geweest, dat er een stroom van zedenbederf over de wereld is losgebroken. De geweldige oorlog der laatste jaren heeft dat werk nog bespoedigd, de revolutie alle dammen weggespoeld.

Het meest verbijsterend zijn de berichten, die ons uit Rusland bereiken.

Hoe zich de Bolshewiken de positie der vrouw denken in de maatschappij, naar hun grondbeginselen geregeld, kan men lezen uit het decreet der Bolsjewiken te Wladimir, verschenen in het officiëel orgaan de *Izvestya*.

Volgens de eerste paragraaf van het decreet zal een commissaris van toezicht zorgen dat ieder jong meisje van 18 jaar onverlet blijft; wie haar zou willen geweld aandoen of haar met woorden beleedigen, stelt zich er aan bloot, streng gestraft te worden door een militaire rechtbank en veroordeeld te worden tot twintig jaren dwangarbeid; tenzij de beleedigde mocht willen toestemmen in een huwelijk met haar aanrander.

Het aldus tegen ieder geweld beschermde jonge meisje moet zich schikken naar strenge voorschriften en formaliteiten. Ze wordt beschouwd als *Staats-eigendom*, en indien ze niet trouwt, is ze op de strengste straffen verplicht zich te laten inschrijven op het bureau van de vrije liefde. Deze inschrijving geeft haar recht op het kiezen van een echtgenoot tusschen de mannen van negentien tot vijftig, zonder dat de gekozene toestemming heeft te geven. Omgekeerd kunnen de mannen het meisje kiezen, dat ze graag hebben, zonder dat ze zich hoeven te bekommeren of het meisje daarmee genoegen neemt, ja of neen. De kinderen uit deze verbintenissen voortgekomen behooren aan den Staat.

De weerspannige vrouwen krijgen op last der regeering met den knoet of de zweep.

De *Times* die deze Bolshewiki-wetten meedeelt, merkt op, dat het regiem, waaraan de nieuwe wereldhervormers de vrouw willen onderwerpen, weinig verschilt van het stelsel, dat in de stoeterijen en andere dierenparken op de dieren wordt toegepast.

In de „proletarische" courant van Anarchist van Brjansk was een mededeeling geplaatst, die woordelijk hieronder volgt.

„Sovjet van arbeiders van Moerzilwka, 16 September 1918. Order aan kameraad Grigorij Saweljef. Hiermede geeft het Sovjet aan kameraad Grigorij Saweljef de algeheele vrijheid om naar zijn keuze en aanwijzing uit de burgerlijke klasse, voor de behoeften der divisie artillerie, zestig vrouwen en jonge meisjes op te eischen en naar de kazerne te vervoeren. Voorzitter van het Sovjet: S. Kamejkin, secretaris Sabeljnikoff."

Dit is een der talrijke feiten — uit bolsjewistische bronnen zelve — over de schepping eener gedwongen prostitutie door de communisten. Destijds was het al aan de Europeesche pers bekend, dat ter instelling van de „vrije liefde" de bolsjewiki speciale organisaties hebben opgericht onder den naam van „Instituut der vrije liefde". Hierbij moesten alle vrouwen zich laten inschrijven. De mannen hadden dan de algeheele vrijheid zich in die „nationale" instelling voor drie maanden een „vrouw" te kiezen.

Op het congres van de partijen der „volkscommunisten", die den 20n. September 1918 in Moskou plaats had, hield een der gedelegeerden de volgende rede over de monogamie: „Wij moeten verouderde denkbeelden vernietigen. Men kan een lichamelijk gezonden man niet verbieden, met zooveel vrouwen te trouwen, als het hem behaagt." En 't is niet de „burgerlijke" pers, die ons deze onzinnige woorden mededeelt, doch de Vaan der Communisten (Znamja commoenistov troedowikow).

Nog erger is het gesteld te Saratof, waar de Bond der Anarchisten nog radicaler maatregelen hebben gedecreteerd, te walgelijk zelfs om ze hier neer te schrijven.

En nu zegge men niet, dat is het domme, onbeschaafde volk, dat zich in zulke beestachtige buitensporigheden uitviert.

De heer J. Mulder, directeur van *Thomson's Havenbedrijf* te Petrograd, die eerst onlangs uit Rusland naar Nederland is teruggekeerd, verklaarde in een lezing te Rotterdam, „dat de terreur der Bolshewiken niet te danken is aan onontwikkelden, maar aan ontwikkelden en ook door ontwikkelden gehandhaafd wordt."

Is dat alles eigenlijk niet, dat mooie princiep van de *individuëele vrijheid* tot de uiterste consequentie doorgevoerd? Wanneer er geen onderscheid gemaakt wordt tusschen *gebruik* en *misbruik* van de persoonlijke vrijheid, waar is dan de grens?

„Doch het volk in Rusland stond op een zeer lagen trap van beschaving, en niet zoo gemakkelijk zullen dergelijke uitspattingen naar andere landen met een hoogere cultuur overslaan." Zoo tracht men zich gerust te stellen. Doch men vergeet, dat juist die hooge moderne cultuur ook overal elders geworteld is in dezelfde princiepen, of liever in hetzelfde gemis aan princiepen van zedelijkheid, zoodat het Bolshewiski overal een vruchtbaren bodem vindt om zich te ontwikkelen. De revolutiebrand breidt zich reeds uit, slaat reeds over naar andere landen. Overal wordt een geweldige propaganda voor deze denkbeelden gemaakt. Alle landen bezitten elementen in overvloed, om dit nieuwe evangelie van den haat en de laagste hartstochten met vlag en wimpel binnen te loodsen.

KOLONIALE RAAD.

Nota naar aanleiding van het eindverslag.

Naar aanleiding van het door hem ontvangen eindverslag heeft ondergeteekende de eer den Raad het volgende mede te deelen.

Het door den Minister van Koloniën in de aangehaalde Memorie van toelichting bedoeld overleg loopt ook over het aanschaffen van een motorboot, geschikt om zeilschepen in in en uit de Paardenbaai op Aruba te sleepen.

Het Bestuur voelt wel iets voor een tegemoetkoming in de kosten van vernieuwing van de omheining van het Wilhelminapark. Doch uit den aard der zaak zal, vooral door een interimair bestuur, de Minister van Koloniën over een dergelijke buitengewone, tevens niet onaanzienlijke uitgave moeten worden geraadpleegd. Van overneming van het park door het gouvernement zal echter voorloopig wel niet de rede kunnen zijn.

Ten opzichte van geldelijken steun aan de cement-onderneming is reeds eenigen tijd geleden naar aanleiding van een verzoekschrift daartoe van een der ondernemers, het oordeel van den Minister van Koloniën ingewonnen. Zijne Excellentie heeft geen voldoende termen kunnen vinden om uit de koloniale kas steun te verleenen. Mededeeling hiervan is toen aan bedoelden ondernemer gedaan.

De opzichter bij openbare werken *Van Aken* heeft wegens het verstrijken van den termijn zijner detacheering den wensch te kennen gegeven

Lijfs-en Zielsbehoud.

In de Notre Dame te Parijs.

Een wolk van wierook grijs en wit omhult een lijkbaar. Smeekend golft het statig „Requescat in pace" langs de majestueuse kolommen en spitsbogen van het grijze historische kerkgebouw. Eenig geschuifel. Studenten der Universiteit nemen de doodskist op hunne schouderen. Onder de treurtonen der doodenmarsch zet de stoet zich in beweging; een lange stoet van vrienden, kennissen, dankbaren geven den doode hun gebeden.

Onder hen zie ik een gebogen priester, een eenvoudig dorpspastoor, die moeite heeft zijn tranen te weerhouden.

Wie is de doode? wie de priester?

De eerste is een dokter voor het lichaam.

De tweede een dokter voor de ziel.

***

Uren in den omtrek, ja verre over de grens was hij bekend, de onvermoeide ijverige chirurg: Dokter Dupuijtren. Wonderen van heelkunde werden door hem verricht.

Op den avond van een dag, dat hij zeer druk in beslag was genomen, strekte hij zijn vermoeide ledematen in zijn leunstoel uit, om zich even de welverdiende rust te gunnen. Een paar minuten had hij zoo gezeten, toen zijn knecht aan de deur klopte en nog een bezoeker aandiende.

Heel vriendelijk kijkt Dupuijtren deze niet aan. De binnentredende is een bejaard geestelijke, klein van gestalte, vriendelijk, innemend van gelaat. Hij groet beleefd en wacht bescheiden tot de beroemde man het woord tot hem zal richten.

Een beetje uit zijn humeur vraagt deze kortaf: „Wat voert u tot mij?"

—„Dokter, ik ben pastoor Defoin van Lisby Nemours. Twee jaar geleden kreeg ik een gezwel in mijn hals. Onze dorpsdokter dacht, dat het wel van zelf zou verdwijnen. Het werd echter hoe langer hoe grooter en ook pijnlijker, toen vormde zich een abces, dat na een paar maanden openging. Ik bleef een tijdje te bed; want ik voelde me werkelijk ziek. Ik deed me echter geweld aan en stond na een paar dagen maar weer op. Ik heb geen kapelaan, Dokter, en moet in vier dorpen den godsdienst.....

—„Laat uw hals zien!" onderbrak Dupuijtren.

De pastoor knoopt zijn das los en zegt onderwijl:

—„Mijn parochianen boden me wel aan in éene kerk samen te komen, om mij m'n gang naar de drie andere te besparen; maar dat wilde ik niet; ik ging als altijd van de eene kerk naar de andere; die arme menschen moeten zich toch al zoo vermoeien gedurende de week, dat ik niet van hen vergen kan, dat ze zich Zondags zoo om mij zouden plagen. Men ried mij aan naar u toe te gaan. Ik beken ronduit, dat ik daar lang over moest denken. Het reizen is duur en ik heb vele armen in mijn parochie. Zij toch gaan vóór zorgen om mij zelf."

Dupuijtren trekt een bedenkelijk gezicht, bij het onderzoeken van het gezwel. Dit was van dien aard, dat hij zich verwonderde, dat de lijder nog de kracht gehad had, om naar de hoofdstad te komen. Hij zegt nu kortaf.

—„Daar moet u aan sterven, Mijnheer."

Kalm knoopt de priester zijn das weer dicht, neemt een vijf frankstuk uit zijn zak en legt dit op tafel met de woorden:

—„Dokter, ik ben niet rijk en mijne armen zijn werkelijk arm. Vergeef me, zoo ik voor een consultatie bij den beroemden Dupuijtren niet meer kan geven. Ik ben blij u geraadpleegd te hebben, ik sterf ten minste niet onvoorbereid. 't Is waar, ik ontstelde zoo even een beetje, u had mij mijn doodvonnis meer verschoonend kunnen meedeelen. Hoewel vijf en zestig jaar, ben ik toch nog aan het leven, aan mijne parochianen gehecht. Niet, dat ik het u kwalijk neem, o neen, Dokter, verrast heeft u mij niet, ik was min of meer voorbereid op uwe uitspraak. Vaarwel, Dokter. Ik keer terug naar mijne parochianen. Ik wil in hun midden sterven."

Min of meer wankelend verlaat de lijder het vertrek.

Dupuijtren ziet hem verstrooid na. De woorden van den priester hebben hem ontroerd. Wat een moed, wat een vastheid van wil in dien eenvoudigen dorpsgeestelijke! De beroemde chirurg roept opeens:

—„Mijnheer Pastoor, wil u even terugkomen? Misschien is er nog een middel u te redden, u zou wel een gevaarlijke operatie moeten ondergaan!"

—„Maar, Dokter, juist daarvoor kwam ik bij u, opereer maar, zooveel u wil!"

—'t Kan gebeuren, dat de operatie niet goed afloopt. In elk geval zal ze lang en pijnlijk zijn en... wat heel erg voor u is, u moogt niet weggemaakt worden!"

—„Opereer maar toe, Dokter! Ik zal het best uithouden. Wat een vreugd voor mijn goede parochianen, als 't goed afloopt!"

—„Allons dan maar," zegt Dupuijtren, ga nu aanstonds naar het hospitaal; rue Lafayette, hier rechts om den hoek der straat, laat u daar brengen naar de zaal „Sainte Agnes". Daar zal het u aan niets ontbreken. De zusters zijn vol zorg. Van avond en morgen den heelen dag moet u kalm uitrusten, overmorgen.... maar wacht, ik geeft u een brief mee."

Met deze aanbeveling gaat de pastoor naar het aangeduide hospitaal. Hij wordt zeer vriendelijk en met onderscheiding behandeld. Den derde dag treedt Dupuijtren de operatiezaal binnen. Verscheiden jonge dokters wachten hem op. De pastoor is het eerst aan de beurt. De operatie duurt een half uur en is zeer pijnlijk. Een deel der onderkaak was ontstoken en moest uitgezaagd worden. De lijder uit geen kreet, wel is zijn gelaat doodsbleek. De beroemde operateur verbindt hem zelf en spreekt op zachten, deelnemenden toon:

—„Me dunkt, mijnheer Pastoor, dat het goed gelukt is. U heeft erg veel pijn gehad, nietwaar?"

—„Och, Dokter, ik deed mijn best, niet aan mij zelf te denken; maar aan iemand, die oneindig meer leed dan ik."

Dupuijtren ziet den lijder lang en zwijgend aan. Hij drukt den priester warm de hand en gaat voort met andere operaties. De pastoor is gered.

Elken morgen ging Dupuijtren, tegen zijn gewoonte in, de eerste bedden voorbij, om bij den pastoor te beginnen. Toen de patiënt het bed mocht verlaten, leidde de beroemde chirurg hem, tot groote verbazing der dokters, aan zijn arm door de zaal. Niemand begreep er iets van. Dupuijtren was anders alles behalve aangenaam voor zijne patiënten.

De pastoor was reeds eenige maanden in zijn dorp terug. Op een morgen toen Dupuijtren de zaal St. Agnes binnentrad, stond de goede dorpspastoor vóór hem met een grooten korf aan zijn voeten. De grijsaard zag er uit, alsof hij een tamelijk verre voetreis had gemaakt.

De chirurg steekt hem vriendelijk de hand toe en verzekert zich, dat de operatie geen slechte gevolgen had.

—„Dokter," zoo spreekt de pastoor, „'t is vandaag priecies een jaar geleden, dat u mij geopereerd heeft. Ik wil den 6den Mei niet laten voorbijgaan, zonder u een bezoek te brengen. Ik dacht: Kom laat me een klein geschenk meenemen. In dezen korf heb ik twee vette haantjes en eenige mooie peren uit mijn eigen tuin, nergers vindt men zoo'n heerlijke. U zou me een groot plezier doen die haantjes en die peren zelf te willen opeten!"

Dupuijtren knikt glimlachend en drukt den grijsaard de hand. Hij vraagt zijn gewezen patiënt dien dag bij hem te komen dineeren. Hoewel ongaarne slaat de pastoor dit af. Hij moest noodzakelijk voor den nacht in zijne pastorie terug zijn.

Nog twee jaren, telkens den zesden Mei, ontmoette de groote chirurg den eenvoudigen dorpspastoor aan den ingang der zaal St. Agnes, telkens natuurlijk met haantjes en peren.

Omtrent dezen tijd ontdekte Dupuijtren, dat hij zelf lijdende was aan een kwaal, die hem onverbiddelijk uit het leven moest rukken. Hij verbleef een tijdje in Italië, was dan beter, dan zieker. Hoe meer hij voelde, dat het eind naderde, hoe stiller en somberder hij werd. Hem drukte de grootste inwendige verlatenheid: het gemis aan godsdienst. Op een morgen dicteerde hij het volgende briefje:

Aan den Zeer Eerwaarden Heer Defoin,
Pastoor te Lisby Nemours.

Waarde Vriend,

De dokter heeft den pastoor noodig. Kom vóór het te laat is.

DUPUIJTREN.

De pastoor kwam aanstonds. Lang bleef hij alleen met den beroemden man. Wat zij spraken, bleef een geheim. Toen de priester de kamer verliet, parelde er een traan in zijn oogen; een trek van hemelsche voldoening lag op zijn gelaat. Het volgende uur ontving Dupuijtren — de gewezen vrijdenker — de hemelsche teerspijze voor zijne reis naar de eeuwigheid.

Den avond van dien dag stierf de beroemde chirurg. Zijn éene hand omknelde het kruisbeeld. Zijne andere lag vredig in die van den eenvoudigen dorpspastoor.

(*La Croix de Paris*).

om in het midden dezer maand naar Nederland te vertrekken. Hieraan is bereids tegemoet gekomen. Genoemde opzichter heeft zich echter bereid verklaard om, zoo hij verder verlof van den Minister van Waterstaat kan bekomen, onder een nieuw contract, waarbij een hoogere jaarwedde zou worden bedongen, binnen zes maanden terug te komen.

De openstelling van de algemeene begraafplaats wacht op de inwerkingtreding van de verordening van 13 September 1918 (P. B. 1919 No. 21), houdende herziening der bepalingen omtrent begrafenisrechten en het vervoer van lijken uit de Kolonie naar het buitenland en uit het buitenland naar de kolonie. Zoodra dit plaats vindt, wat binnenkort zal geschieden, zal de begraafplaats in gebruik worden genomen.

De oorlogstoestand is nog niet geëindigd, althans de vrede is nog niet gesloten. Zoodra mogelijk, binnen een jaar hierna, zal de in art. 22 der verordening van 16 Februari 1918 (P. B. No. 7) bedoelde ontwerp-verordening bij den Raad worden ingediend.

Willemstad, den 1sten Mei 1919

De waarn. Gouverneur van Curaçao.

J. B. GORSIRA.

Amendementen, die op de Koloniale Huishoudelijke Begrooting voor het jaar 1920 zullen worden voorgesteld.

Door het Lid van den Raad F. W. P. Winkel:

om art. 31 te doen luiden:

„Kosten van eene Gouvernements inrichting ten behoeve van verwaarloosde kinderen f 6500."

om art. 67a te doen luiden:

„Bezoldiging of verlofsbezoldiging van den Inspecteur van het Onderwijs, f 5000, tot f6000, f5000"

Door het Lid van den Raad Ed S. Lansberg:

om art. 83 luidende: „Uitgaven in verband met de bevordering van het schoolbezoek (Kolonie) f 10000" te doen vervallen;

om art. 95a in dier voege te wijzigen, dat voor de buitendistricten van Curaçao instede van voor 4, slechts voor 3 Gouvernements-geneeskundigen bezoldiging of verlofsbezoldiging wordt uitgetrokken; en in verband hiermede het aangevraagd krediet van f 14000 te verminderen met f 3500 en te bepalen op f 10500; en ook om art. 95b in dier voege te wijzigen, dat er voor Curaçao voor slechts 5 gouvernements-geneeskundigen voedergeld wordt aangevraagd, te weten 3 à f 900 en 2 à f 500.

Door het Lid van den Raad H. Statius Muller:

om in den tekst van art. 87, achter het woord „vervoermiddelen," te voegen de woorden „en kantoorkosten", en de komma achter het woord Landbouwkundige en de woorden „den hulp-landbouwkundige" te doen vervallen; om in art. 87a achter het woord „landbouwkundige", te voegen „met standplaats op een der Nederlandsche Bovenwindsche eilanden"; en te doen vervallen: „1 hulp-landbouwkundige *Memorie*"; om in art 87c, het krediet voor voedergeld of kosten van vervoer middelen voor den landbouwkundige te verlagen met f 100 en te bepalen op f 400; uit dit onderdeel te doen vervallen: „aan den hulp-landbouwkundige f 400"; en

om bij art. 87 een nieuw onderdeel op te nemen, luidende: „kantoorkosten voor den landbouwkundige f 250";

om uit den tekst van art. 88 te doen vervallen de woorden: „en van den hulp-landbouwkundige";

in litt.b. van dit artikel het woord „Curaçao" te vervangen door „zijn standplaats";

onderdeel c. van dit artikel te doen vervallen;

om uit art. 90, onderdeel a. te doen vervallen; onderdeel b. te veranderen in onderdeel a. en de bij dit onderdeel aangevraagde kredieten te verlagen respectievelijk met f4000, en f1500, en te stellen onderscheidenlijk op f1000, en f 1000;

litt. c. te veranderen in litt. b.

EVENTUEEL.

De artikelen 117 en 118 te doen vervallen

De tekst van art. 119 zoodanig te redacteeren, dat blijkt, dat uit dezen begrootingspost ook bestreden zullen worden de geneesmiddelen enz. voor de personen, die voorzien zouden zijn geworden uit de stadsapotheek, met verhooging van het bij onderdeel *a.* aangevraagd krediet.

Door het Lid van den Raad J C. B. Forbes:

om tusschen de artikelen 61 en 62 een nieuw artikel 61bis op te nemen luidende;

„Tegemoetkoming aan de Dames vereeniging „Entre Nous" in de kosten van hernieuwing van de omheining van het Wilhelminapark f 2800".

Vredesconferentie.

De Afgevaardigden der Centralen te Versailles.

Geheel anders dan op de gebruikelijke manier is het thans met de Vredesconferentie gegaan. Vroeger kwamen na den wapenstilstand de gezanten der vijandelijke staten onmiddellijk bijeen om de zaken te vereffenen, thans verloopt er een half jaar vóór de beide partijen elkaar ontmoeten. Morgen is het juist zes maanden geleden, dat de wapenstilstand intrad; twee en een halve maand later betrokken de vredesonderhandelaars der geallieerden hun kamers op den Quai d'Orsay en timmerden er het gebouw van den Volkerenbond ineen uit een houtsoort, waaraan thans reeds de hoekworm knaagt. Alles is voorbereid en de Centralen hebben slechts hun pen in de inkt te doopen om na een vluchtigen blik over het tractaat er hun handteekening onder te plaatsen. Want de veertien dagen tijds, die hen gegeven worden om het lijvige boekdeel van meer dan duizend paragraphen te keuren, vormen toch geen voldoende tijdsruimte om alles op de Nationale Vergadering aan een nauwgezet onderzoek te onderwerpen. En toch zal ook Weimar moeten spreken en niet alleen Berlijn. In de Duitsche pers wordt hierover dan ook algemeen een klaagtoon aangeheven. Eerst zou de overhandiging van het tractaat den 25en April plaats hebben, later werd het 2 Mei, thans is het feit op Donderdag 8 Mei, eergisteren dus, geplaatst.

De Duitsche vredesonderhandelaars die reeds op Maandag 28 April te Versailles aankwamen, werden dien avond per auto naar het hotel „Reservoir" (!) geleid, waar zij zullen logeeren. Aan het hoofd der delegatie staat de Duitsche staatssecretaris van Buitenlandsche Zaken, von Brockdorff Rantsau; het geheele personeel telt 60 man. De Oostenrijkers zijn te St. Germain aangekomen, doch van Bulgaren en Turken vernamen we nog niets. Alles gaat beleefd en correct, doch een vriendschappelijke toon klinkt er nog niet; als zwijgzame monniken, zegt de „Frankfurter Zeitung," loopen de onderhandelaars naast en door elkander.

De eigenlijke Conferentie zal gehouden worden in het paleis „Grand Trianon" te Versailles, waar Lodewijk XIV zijn zomerverblijf hield en zijn festijnen. Gelijk gezegd is, is de overhandiging van het tractaat aan de Duitschers verlaat. De laatste berichten meldden ons, dat deze week Dinsdag een algemeene vergadering is gehouden van alle geallieerde afgevaardigden, waarop de preliminairen zijn bekend gemaakt; Donderdag kregen de Centralen de stukken in handen. Twee dagen zullen besteed worden aan een duidelijke explicatie en uiteenzetting van den tekst; daarna volgen de 14 dagen van beraad door de Centralen, gedurende welke vragen en discussies, hoewel niet van langen aard, mogelijk zijn. De allié's zullen vijf dagen noodig hebben om op alles te antwoorden, zoodat men rekent op de onderteekening van het tractaat den 27en Mei, zoo er geen moeilijkheden in den weg komen.

Dat men deze mogelijk nog voorziet, is duidelijk voor degenen, die den toestand in Italië en de historie met de Italiaansche vredesonderhandelaars gevolgd hebben. Orlando en Sonnino zijn naar hun land teruggekeerd, het Parlement te Rome heeft hun houding en politiek goedgekeurd met 292 stemmen tegen 40, die der socialisten. Ofschoon zij eerst niet van plan waren naar Parijs terug te keeren, zijn zij toch op dit besluit teruggekomen. Zij zullen daar thans hun zaak met nog meer klem verdedigen, gerugsteund door de groote massa van hun volk. De ontvangst zal echter niet bijster hartelijk zijn geweest; op het telegram, waarin zij hun aankomst mededeelden, werd niet geantwoord door de „Raad van 3", uit Parijs werd bericht, dat de gedelegeerden van Amerika, Frankrijk en Engeland tegen het opnieuw intreden van Italië in den Grooten Raad waren, met de Duitschers hebben zij geen geloofsbrieven gewisseld en aan de Centralen is een tractaat voorgelegd, waaruit de twee artikelen over schadeloosstelling aan Italië geschrapt zijn. Blijft Italië zijn eisch aangaande Fiume handhaven (en na de scène in het parlement kan het haast niet anders doen), dan zal de vrede zonder Italië gesloten worden. Dit heeft de „Raad van 3" duidelijk te verstaan gegeven.

Volgens de jongste telegrammen zou Wilson de quaestie van Fiume zóó willen oplossen: Italië de *stad* met de bewoners, die den Italianen worden, maar de *haven* internationaal. Als 't niet juist om die haven te doen is.

Nog is bekend geworden, dat president Wilson tijdens de pogingen tot verzoening aan Italië de contrôle over de Adriatische Zee beloofd heeft en eenige havens, waaronder die van Volpara in Albanië. De gedelegeerden van dit land hebben nu geprotesteerd bij den president, zeggende, dat dit het begin van Albanië's ondergang zou zijn.

Ook China kwam met zijn beden kingen en protesten aandragen, toen het de clausule van het tractaat vernam, volgens hetwelk Duitschland Kiautsjau aan Japan moet geven, die verplicht is het „bij tijd en wijle", wanneer het hem goeddunkt, aan China te overhandigen. De zonen van het Hemelrijk vragen nu directe en onvoorwaardelijke teruggave van dit Chineesche gebied.

Voor België moet het vredesprogram ook ontnuchterende bepalingen inhouden. Brussel seinde j.l. Zondag over de wereld, dat de publieke opinie verontwaardigd was over de berichten uit Parijs. De bladen van alle kleur en richting spatten vuur over de genomen besluiten, waardoor de beloften, aan België gedaan, met voeten getreden worden. Deze bepalingen zijn onaannemelijk, zeggen zij en onze Regeering zal zich beroepen op de publieke opinie in Amerika en Engeland. Een kroonraad, die drie uur duurde, werd gehouden en daarna deelde de Premier mede, dat de toestand zeer ernstig is. We zullen wel spoedig hooren, waar de schoen knelt.

Het program van den Volkerenbond heeft een koude pers gehad; de Parijsche bladen toonden zeer weinig enthousiasme en gaven de artikelen weer zonder commentaar. Zelfs daar schijnt men het pasgeboren wicht geen lang leven toe te kennen.

De veroordeeling van den Duitschen ex-Keizer door een internationaal Hof is thans bij clausule van het Vredestractaat vastgesteld Meermalen is aan de Duitsche diplomatie terecht het gemis aan psychologisch inzicht verweten. Wij gelooven, dat latere geslachten deze daad hunner vroegere regeerders zullen afkeuren. De gevallen grootheid te Amerongen heeft zijn straf reeds voldoende gehad. Bovendien is het „par la victoire s'effacent les taches" een gevleugeld woord, dat geen toegang vindt tot het geweten der volkeren.

Aangaande de verdeeling der Duitsche oorlogsvloot is bekend geworden, dat Engeland 6 dreadnoughts ontvangt en 5 slagkruisers doch deze moet vernielen; Frankrijk krijgt en behoudt 9 groote schepen Italië 5, Amerika 3 doch dit land, dat zonder voordeel uit den oorlog wil te voorschijn komen, heeft ook besloten de schepen te verwoesten. Jammer voor al het ijzer en staal.

WAPENSTILSTAND.

Mits er geen moeilijkheden komen zal op 27 Mei de vrede geteekend worden en zullen de wapenen voorgoed stilliggen. Het is vreemd, maar haast algemeen verwacht men nog ergens een uitbarsting van iets wat broeit, wat in de lucht hangt en richt men onwillekeurig het oog naar Italië. Amerikaansche bladen vermelden, hoe te Milaan de „sterren- en strepenvlag" van het Roode Kruis-hoofdkwartier werd neergehaald en door de woedende menigte vertrapt, hoe te Fiume Amerikaansche officieren openlijk werden beleedigd en aan den burgemeester van Rome, prins Colonna, gevraagd is, aan Wilson het pas geschonken burgerschap van Rome te ontnemen.

Een aardig staaltje van het „gezucht van onbevrijde broeders" deelden Amerikaansche officieren mede, die uit Fiume naar de States zijn teruggekeerd. De Italiaansche regeering had de bevolking dier stad te zamen geroepen voor voedseluitreiking. Toen de karige porties waren verdeeld, werd gevraagd, wie nog meer verlangde; deze zou dit door handopsteken bekend maken Het geheele volk hief natuurlijk de handen omhoog, photographen knipten en in Italië werden de snapshotjes verspreid als een bewijs, hoe geheel Fiume de...... aansluiting bij Italië verlangde. Als Wilson dit hoort, zal hij aan het bekende telegram dier stad ook zooveel waarde niet meer hechten.

Viviani, de Fransche ex-premier, steunt Italië in zijn eischen. Fiume, zegt hij, werd niet bij het Londensch tractaat beloofd; Amerika, dat dit verdrag niet onderteekende, behoefde er dus niet over ingelicht te worden. De stad moet uit het oogpunt van gerechtigheid aan Italië geschonken worden. Dit is niet voor iedereen zoo duidelijk als voor Viviani, den bekenden lantaarnuitdraaier. Wie de Spaansche bladen leest, komt onder den indruk, dat het begrip gerechtigheid te Parijs verre te zoeken is. De methode, dáár gevolgd, zeggen zij, leidt noodzakelijk tot nieuwe oorlogen en eeuwigdurende vijandschap. Op het Saarbekken hebben de Franschen absoluut geen recht; zelfs de Belgische bladen erkennen dit. Van Danzig een vrijstad te maken noemen zij Macchiavelli-politiek, terwijl zij de Conferentie te Parijs nog niet rijp achten voor een Wilsonvrede.

De Amerikaansche regeering koopt de drie groote pieren van de Hamburg-Amerika Lijn te Hoboken aan en wil alleen de drie van de Norddeutsche Lloyd aan de Duitsche schepen laten; volgens anderen bestaan er plannen zich ook deze toe te eigenen voor de som van 2½ millioen. Voor de Duitschers geen hoopvolle toekomst.

Berichten uit Berlijn deelen mede dat de Sovjetregeering te Budapest verjaagd is. Londen en Parijs hadden het hooren bevestigen. Van dezelfde zijde kwam de tijding, dat Finsche troepen Petrograd hebben bezet. Als het waar is, staat de gloriezon der Bolsjewiki niet hoog meer aan den hemel. Als het waar is...... !

Berichten uit de Kolonie.

La Cruz.

Met het nummer van deze week trad onze Collega „La Cruz" den 20en jaargang in.

ONZE GELUKWENSCHEN.

Een oud-bekende.

Naar wij vernemen is de ZeerEerw. Frater Radulphus, Superior der Eerw. Fraters van Tilburg, en oud-Directeur van het St Thomas-College alhier en oud-Inspecteur van het R. K. Onderwijs in deze kolonie, met de *Commewijne* naar Suriname vertrokken ter visitatie der huizen zijner Congregatie aldaar. Met de *Stuyvesant* zal Zijn Eerw. de reis naar Curaçao voortzetten om tegelijk met de nieuwe Fraters voor ons Katholiek onderwijs alhier bestemd, die met deze boot uit Holland zullen vertrekken, hier aan te komen.

Koloniale Raad.

Hedenavond ten 8 uur komt de Koloniale Raad bijeen ter behandeling in openbare zitting van de Koloniale huishoudelijke begrooting voor 1920.

A. S. Dinsdag morgen heeft de opening plaats van het nieuwe zittingsjaar 1919—1920 van den Kolonialen Raad door den Wed. Gouverneur Mr J Gorsira met het gebruikelijk ceremonieel.

Welkom.

Met de *Commewijne* die gisteren binnenkwam, is de nieuwbenoemde officier van Gezondheid M C. GOEDHARD bij de Landmacht in onze kolonië, gearriveerd.

Met dezelfde boot kwam hier aan de nieuwbenoemde gezaghebber van St. Martin, de heer G T. TYMSTRA met echtgenoote en 3 kinderen, die met de *Commewijne* de reis naar St Martin zal voortzetten.

Suriname.

Bladen van Suriname ontvangen melden, dat Mevrouw Staal (de echtgenoote van den Gouverneur van Suriname) met haar dochter aan boord van de *Commewijne* de reis naar Europa aanvaard heeft, dus dezer dagen op Curaçao vertoeft.

Algemeen Nederlandsch Verbond.

De stembriefjes, door de *Estelle* ll. Zondag van de Bovenwindsche Eilanden meegebracht, hebben het aantal verkregen stemmen als volgt gewijzigd:

De heer	D. Marchena	128
„ „	H. Meerdink	125
„ „	A. A. Boom	110
„ „	F. W. P. Winkel	104
„ „	G. J Eijbers	94
Mevrouw	P. J. v. Breemen-Kruijt	92
De heer	J. H. Perret Gentil	90
„ „	Isaac Baiz	87
„ „	C. J. Krijt	85
„ „	R. S. S. de Lannoy	85

Zoodat de 8 eerstgenoemde heeren terstond verkozen werden verklaard. De beide laatste kregen een gelijk aantal stemmen. Bij loting tusschen deze twee laatste candidaten viel het lot op den heer Krijt, die dus met de eerstgenoemden mede zitting neemt in het nieuwe Bestuur van de *Groep Antillen* van het ALGEMEEN NEDERLANDSCH VERBOND.

Wij nemen deze gelegenheid te baat om een kleine rectificatie hier in te voegen.

Zooals wij de vorige week publiceerden zouden van Aruba geen stembriefjes zijn ingekomen.

Dit is echter niet juist Wel zijn er geen briefjes door middel van het Afdeelingsbestuur aldaar binnengekomen, doch een aantal leden hebben wèl gestemd door hun briefje rechtstreeks over de post den secretaris toe te zenden.

Deze briefjes zijn in de loop der stemmingsweken in de stembus gedaan met andere over de post ontvangen briefjes. De verkeerde indruk, die gewekt zou zijn ten opzichte van het verbondsleven van de afdeeling Aruba, haasten wij ons door deze mededeeling weg te nemen.

Aan het Nieuwe Bestuur onze oprechte gelukwenschen, met de verwachting, dat het de Groep tot nog hoogeren bloei zal weten op te voeren.

Zwarte lijst.

Ook de Engelsche consul alhier, maakt nu, evenals de vorige week de Amerikaansche consul, bekend, dat ook door de Engelsche Regeering de Zwarte lijst is opgeheven en afgeschaft.

* *
*

In *El Boletin Comercial* deelt de Fransche Consul hier ter stede mede, dat, blijkens bericht van de Fransche Legatie te Caracas, ook de Fransche Zwarte lijst met den datum van 28 April is opgeheven, zoodat alle correspondentie en koophandel weer geheel en al vrij is met personen, firma's of handelshuizen, die op die Zwarte lijst voorkwamen.

Om den wisselbeker.

De wedstrijd van Zondag j l, die in het begin wat flauw verliep doordat mooi samenspel ontbrak, gaf toch ook meermalen spannende momenten te zien, toen de spelers na een poosje wat beter in vorm kwamen.

Hoewel *„Sarto"* den wind in het voordeel had gekozen, wist de voorhoede hiervan niet te profiteeren, en hoe vurig ze het vijandelijk doel ook bestookten, de sterke verdediging gaf geen kans.

Na half-time werd het samenspel der wit-gelen wat geregelder, en het was na meermaals prachtig opdrijven, dat de doelman zwaar beproefd werd, doch, zonder zich te laten verschalken.

Het einde kwam met 0—0

Estelle.

Met de *Estelle* kwamen hier 52 passagiers aan, waaronder ook elkelen komende van St. Kitts, met het plan hier passage te nemen naar New-York. Doch de Amerikaansche consul weigerde hen een paspoort te geven. Amerika schijnt reeds voldoende van werkkrachten voorzien te zijn. Voor die reizigers een leelijke teleurstelling. Er schijnt weinig kans, dat ze de eerste 3 maanden weg kunnen komen.

Een record.

De Noorsche Stoomboot *Vesla* van de *Caribbean Steamship Oy.* bracht hier een lading van 17000 zakken koffie van Maracaibo aan. In 20 uren tijds werd deze aanzienlijke lading gelost en in de loodsen opgestapeld. Den 7en Mei vertrok deze boot weer opnieuw naar Maracaibo.

Schipbreuk.

Twee barken onlangs van Martinique met bestemming naar Frankrijk vertrokken zijn vergaan.

De *Madello*, die in begin van Maart vertrok met een lading van 3500 vaten rum is in de buurt van Porto-Rico vergaan. De lading was verzekerd voor 3½ millioen frs.

De andere bark *Ruth B. Cabb* had 2600 vaten rum aan boord en ging bij Bermuda naar den kelder.

Onze Curaçaosche barken van Martinique naar Frankrijk vertrokken hebben het er gelukkiger afgebracht.

Scheepvaartberichten.

De Agentschap van de *Red-D-line* maakt bekend, dat het vertrek harer booten uit New-York is vastgesteld aldus:

De	*Stavangeren*	den 3en	Mei.
„	*Philadelphia*	„ 7en	Mei.
„	*Maracaibo*	„ 14en	Mei.
„	*Zulia*	„ [illegible]en	Mei.

Ook bestaat er zeer veel kans, dat er in plaats van de *Caracas* een andere boot zal gecharterd worden, die dan den 21en Mei uit New-York vertrekken zal.

— De *K. W. I. M.* deelt mede dat de *Commewijne* den 16en April uit Cardiff vertrok, 1 Mei in Suriname aankwam, den 4en Mei vandaar via Trinidad naar Curaçao vertrok.

Gisterenmorgen is deze boot hier aangekomen.

De *Stella* is reeds den 2en Mei uit Suriname vertrokken, doch zal alvorens hier te komen de Venezolaansche havens van Carúpano, Cúmana, La Guaira en Puerto-Cabello aandoen.

De *Stuyvesant* zal eerst den 13en Mei van Amsterdam via Suriname naar hier vertrekken en van hier weer direkt naar Amsterdam terugkeeren.

—Een nieuwe lijn, die in den laatsten tijd geregeld onze haven aandoet, is de Amerikaansche *Caribbean Steamship Company Ltd.* die in de laatste weken de *Eika 3*, de *Vesla*, en nu weer de *Lake-Cayuga* hierheen zond. Behalve onze haven is ook Maracaibo en Colombia in de vaart opgenomen. Van hier vertrekken de booten regelrecht naar New-York en nemen daarom ook de brievenpost mede.

—In het laatste deze maand zal er weer een Italiaansche boot de *Bologna* hier komen.

St. Eustatuis.

Vorige Maand werden aan boord van de Estelle met bestemming naar Barbados verscheept 112 balen katoen en 600 zakken katoenzaad.

Spaansche Griep.

Op onze Bovenwindsche Eilanden heeft in hevig mate de Spaansche Griep geheerscht. Sint Martin lagen ruim 300 personen ziek en op Saba een 150. Eerst dacht men op St. Eustatius er van bevrijd te blijven, doch ook daar heeft hij ten laatste zijn intrede gedaan.

De scholen waren gesloten, vele ernstige gevallen komen voor met bloedspuwing en longontsteking, doch tot nu toe zijn slechts een paar menschen er aan gestorven.

De laatste berichten luiden gunstiger.

Teruggave gerequireerde schepen.

Als nadere aanvulling van een vroeger door ons geplaatst bericht, diene dat de Kon. Ned. Stoomb. Maatschappij en de Kon. West-Ind. Maildienst van de zijde van Amerika bericht ontvangen hebben, dat de volgende destijds gerequireerde schepen aan de Maatschappijen teruggegeven zullen worden:

Pollux, medio Maart te New-York;
Titan, medio April te New-York;
Bacchus, einde April te New-York;
Neptunus, einde April te New-York;
Pluto, einde April te New-Orleans;
Prins Willem I einde April te New-York;
Prins Frederik Hendrik, einde April te New-York.

Van 15 door Amerika gerequireerde schepen zullen aan deze reederijen binnenkort dus 8 schepen teruggeleverd worden.

Officiëele berichten.

Aan den telegram- en brievenbesteller, tevens lantaarnopsteker op Bonaire P.P. Silié is tot herstel van gezondheid veertien dagen verlof verleend; Ricardo Silié is tijdelijk belast met de betrekking van telegram- en brievenbesteller, en A. Makaay met betrekking van lantaarnopsteker.

Aan den eersten bediende op het laboratorium van den openbaren gezondheidsdienst alhier J. O. Frederik is op zijn verzoek eervol ontslag als zoodanig verleend.

Aan den tijd. hoofdagent van politie alhier L Bouwman is tot verder herstel van gezondheid een maand verlofsverlenging verleend.

Aan den agent van politie tweede klasse op Bonaire W. H. Muller is tot verder herstel van gezondheid twee weken verlofsverlenging verleend.

Aan den opzichter bij den vuurtoren op Klein-Curaçao Gustaaf Morsanto is tot herstel van gezondheid veertien dagen verlof verleend.

De tijdelijke agenten van politie W. A. Bosman en E. Fresco zijn definitief benoemd in hun rangen.

Aan den onderwijzer 4de klasse aan de openbare school te Prinsen Kwartier op St. Martin (N G) B T. Houtman, is tot herstel van gezondheid een maand verlof verleend en Mej. J. C. Buncamper, tijd. onderwijzeres 4de klasse is tijdelijk werkzaam gesteld aan de openbare school te Philipsburg.

Aan den heer W. A. Saris is wegens vertrek van St. Martin N. G. eervol ontslag verleend als lid van den Voogdijraad aldaar, en de heer F. A. Hartendorff is benoemd tot lid van dien raad.

Mej. Maud Hassell, onderwijzeres 4e klasse aan de openbare school te Windwardside op Saba is eervol ontheven van de verdere waarneming der functien van hoofd dier school, en Mej. Olive Johnson eervol ontheven van hare tijdelijke werkzaamstelling als kweekelinge aan genoemde school.

Aan de hoofdvlechtster aan de zusterschool te Kralendijk op Bonaire Cordelia Maduro is om gewichtige redenen een maand verlof verleend, en Mej. Maria Visser is tijdelijk belast met die functien.

Muziekuitvoering.

PROGRAMMA.

Zondagavond om 7.30 Overzijde.

1. Alte Kameraden Marsch C. Teike.
2. Othello Onverture G. Rossini
3. Dream on the Ocean Waltz J. Gung'l
4. Fantaisie sur Carmen G. Bizet
5. Sempre Avanti Marsch opgedragen aan den Heer Kapitein H. L. Bierman (1e uitv.) H. Jones
6. Fantaisie sur La Flute Enchantée Mozart
7. Adorable Danza L. Miranda
8. La Risa Polka (Op verzoek) J. Boskaljon

Handel tusschen Amerika, Nederland en koloniën.

De Jhr. Van Coenen Torchiana, consul-generaal der Nederlanden te San Francisco, doet goed werk voor ons land in Amerika. Tijdens de tentoonstelling te San Francisco gaf hij een werkje uit over ons land, om den Amerikanen van ons land een goeden indruk te geven. Thans poogt hij in een nieuw geschrift de handelsbetrekkingen tusschen de Vereen. Staten met ons land en onze koloniën te versterken.

Na allereerst de Nederlandsche houding tijdens den oorlog te hebben verdedigd en de physiologische factoren te hebben besproken, behandelt bij afzonderlijk den handel tusschen de Vereenigde Staten met ons land, daarna met Ned. Oost-Indië en ten slotte met onze, West.

De titel luidt: *The future of trade between the U. S of America and the Netherlands and its colonies.*

Onze West-Indische Koloniën.

In het geillustreerde tijdschrift *Eigen Haard* van 7 Maart komt een artikel voor over onze West-Indische Koloniën, getiteld: „*Van verloren terrein en nieuwe kansen*", geteekend G. H. J. De schrijver van dit met zes aardige kiekjes verluchte artikel denkt er niet aan, dat wij ons moeten ontdoen van onze West-Indische koloniën. Integendeel:

„Het is waar — aldus de schrijver — dat de tijden veranderd zijn en dat met het verdwijnen van Holland's macht, voorvloeiende uit tal van natuurlijke oorzaken, een poging tot standhouden, dikwerf dwaasheid zou moeten heeten. Doch daar, waar nog kans op eervol en succesvol standhouden bestaat, dáár dient deze dan te worden benut; en het is deze overweging, die er ons toe bracht de aandacht te vestigen op een dergelijke kans, die er voor ons land bestaat, doch die nog ongebruikt gelaten wordt, n.l. onze West-Indische Koloniën."

......„Men heeft nu eenmaal een groot vooroordeel tegen de West, en welke pogingen ook in het werk gesteld worden, niemand vindt het de moeite waard om te weten te komen wat er daar te koop is of wat er uit onze bezittingen daar gehaald zou kunnen worden."

......„In plaats van zich grondig te laten voorlichten en zelf mee de toestanden te onderzoeken, staart men zich eenvoudig blind op eenige niet te ontkennen groote, ja zeer groote moeilijkheden, welke daar ginds te overwinnen zijn, alvorens er kans op succes is. Men vergeet daarbij, dat er *overal* in het leven moeilijkheden te overwinnen zijn. Is er ooit iets tot stand gebracht zonder dat er zich hinderpalen voordeden? Maar als in West-Indië iets niet direct gelukt, deugt het niet." ......„Onbekend maakt onbemind! Ziet daar de hoofdoorzaak van al het wee van West-Indië".

Van die onbekendheid geeft de schrijver eenige vermakelijke staaltjes.

Niet alleen het gouvernement en Nederland's regeering — zoo besluit de schrijver — „maar in de eerste plaats de nationale handel, scheepvaart, finantiën, kortom alle bij de Nederlandsche zakenwereld betrokkenen moeten de handen ineenslaan om West-Indië op te voeren tot de welvaart, die het bij oordeelkundige exploitatie bereiken kán!"

Detacheering van Ambtenaren.

Baron van Asbeck oud-gouverneur van Suriname, heeft den 28 Januari ll. in het *Indisch Genootschap* in den Haag een lezing gehouden, later in druk verschenen, over Suriname.

Baron van Asbeck besprak in die lezing ook het stelsel van detacheering van ambtenaren *voor korten termyn* in de kolonie, en keurde dat systeem ten sterkste af.

„Het systeem van voorziening in hooge ambtenaren, dat voor korten tijd gevolgd werd — hoe de tegenwoordige Minister v Koloniën daarover denkt, is mij onbekend — zal de oplossing van het vraagstuk niet ten goede komen. Het is het systeem der korte detacheering, in één geval zelfs met vermindering van inkomsten na een zekeren tijd, alsof men met geweld wil tegengaan, dat de kolonie gebaat wordt door de kennis van land en volk, die ambtenaren in hun eerste verbintenis hebben verworven."

De spreker acht deze bedoeling niet aan te nemen, „eerder dat men een lang verblijf van ambtenaren met het daaraan verbonden nadeel van verenging van inzicht, van verstikking in locale relaties wil voorkomen."

„Verstikking in locale relaties!" De vrees voor die verstikking maakt een grappigen indruk op hen, die weten, dat althans in de laatste halve eeuw, de beste Nederlandsche ambtenaren in Suriname juist diegenen geweest zijn, die er lange jaren hebben gewerkt, die het land als hun tweede vaderland beschouwden en er geheel ingeburgerd waren.

Terecht vraagt dan ook Baron van Asbeck: „Immers hoe wil men een euvel als het antagonisme van blank en bruin mede helpen bestrijden zonder ingeburgerd te zijn, zonder medeleven, zonder de kennis der roerselen bij de antagonisten?"

En dan stelt hij een middenweg voor: een verbintenis van een twaalftal jaren met twee of drie buitenlandsche verloven van ten minste 6 maanden en met een goed verlofstractement. „Het relatiegevaar blijft dan bestaan, zoo het al bestaat", hetgeen volgens spreker een „geheel individueel iets" is.

Ja, een serum, waarmede men de uit te zenden of van verlof terugkeerende ambtenaren zou kunnen inenten om hen immuun te maken voor dat „relatiegevaar", kennen wij helaas niet. De arme drommels moeten maar aan de infectie gewaagd worden.

De West-Indische Gids.

De heer G. H. Jonckheer, Directeur van de Algemeene Uitgevers Maatschappij *Ad Usum Mundi*, te Amsterdam, heeft het plan opgevat een Maandschrift in het leven te roepen, dat uitsluitend gewijd zal zijn aan de belangen van de West-Indische koloniën: Suriname en Curaçao.

Op zijn verzoek hebben de heeren Dr. H. D. Benjamins, Prof. Dr. J. Boeke, Mr. D. Fock en Sruycken de Roysaucour, de Redactie van bedoeld Maandschrift, dat den titel zal dragen „*De West-Indische Gids*," aanvaard.

De K.W.I.M.

In het jaarverslag over 1918 van de *Koninklijke West-Indische Maildienst* zegt de directie o.m.:

„Konden wij in ons vorig jaarverslag nog vermelden, dat bijkans onze geheele vloot in de vaart New York en West-Indië werd beziggehouden, het afgeloopen jaar bracht hierin algeheele wijziging tengevolge van de inbeslagneming der Nederlandsche schepen door de Amerikaansche regeering. Deze maatregel trof niet alleen ons vrachtschip „Jan van Nassau", dat in dienst onzer regeering gedurende vele maanden in New-York werd vastgehouden en den 21sten Maart tijdelijk onder de Amerikaansche vlag gebracht, maar strekte zich ook uit tot onze passagiersschepen „Prins Willem I" „Prins der Nederlanden" „Prins Frederik Hendrik" en „Nickerie", die den geregelden dienst tusschen de Vereenigde Staten en West-Indië onderhielden en eveneens, na eenigen tijd in New-York te zijn vastgehouden, den 21en Maart in beslag werden genomen. Met uitzondering van de „Jan van Nassau" bleven onze schepen onder Amerikaansche vlag de kustvaart uitoefenen; één ervan werd zelfs aan onze concurrenten in de vaart op Haiti ten gebruike gegeven.

Slechts de „Oranje Nassau" en de „Commewijne", die zich op het tijdstip der inbeslagneming respectievelijk in Curaçao en Amsterdam bevonden, bleven te onzer beschikking over. Na langdurige onderhandelingen slaagden wij erin eerstgenoemd schip, tezamen met de in onzen dienst varende „Vulcanus" en „Juno" van de K. N. S. M., weder in de geregelde vaart tusschen West-Indië en New-York te brengen, tengevolge waaraan wij ook onze koloniën, die gedurende ettelijke maanden van elk overzeesche verkeer waren afgesneden, weder gelegenheid tot invoer van levensbehoeften en uitvoer van hare producten gaven, al werden deze door het in Amerika ingevoerde stelsel van uit- en invoervergunningen ook ten zeerste belemmerd. De verbinding met het moederland bleef echter, tengevolge van de belemmeringen verbonden aan het uitvaren der schepen van hier, verbroken, zoo dat de „Commewijne", na haar thuiskomst in November 1917 werkloos moest blijven liggen, totdat de politieke gebeurtenissen en daarop gevolgde economische onderhandelingen de mogelijkheid tot het uitvaren der schepen en den aanvoer van West Indische producten naar ons land weder heropenden. Den 7den Januari van dit jaar hervatten wij met de „Commewijne", den 6den Februari gevolgd door de „Stuyvesant" onze geregelden dienst op West-Indië.

„Verliezen van schepen hadden wij niet te betreuren.

„Dank zij de ruime vergoeding, die wij van de Amerikaansche regeering voor het gebruik onzer schepen ontvingen, is het financieel resultaat over het afgeloopen jaar bevredigend.',

Van de nieuwe schepen werd de „Stuyvesant" in December opgeleverd, terwijl men, nu er uitzicht bestaat op de levering van achterstallig scheepsbouwmateriaal, de oplevering van de „Van Rensselaer" en de „Crijussen" in den loop van dit jaar verwacht.

De maatschappij keerf een dividend uit van 12 (v. j. 10) pCt.

Boekaankondiging.

In dank ontvingen wij een nieuw boek geschreven door den Heer Henri van Kol. Lid van de Eerste Kamer, getiteld:

De Joden en de Vrede, met een voorrede van den Israeliet Jacobus H. Kann.

Het is een krachtig welsprekend pleidooi voor de belangen van het Joodsche volk, dat meer dan eenig ander volk in dezen oorlog geleden heeft.

Het boek is verschenen bij den uitgever J. Emmering te Amsterdam en kost f 1.65.

Aardbeving.

El Boletin Comercial berichtte Dinsdag, dat in de Republiek San Salvador den 28 April een hevige aardbeving plaats had, waarbij 70 personen gedood en meer dan 500 personen gewond werden. Onder de dooden behoort ook een Curaçaoenaar de heer Horacio Marchena.

Ten afscheid.

Aan vrienden en bekenden een hartelijk vaarwel.

W. van Aken
Opzichter bij O. W.
a/b Commewijne.

Curaçao, 10 Mei 1919.

Buitenland.

Een beroep op den Paus.

De *Agence Union* meldt, dat de aartsbisschop van Omsk en de geestelijkheid der orthodoxe (dat is de schismatiek Russische) kerk in de bevrijde Russische gebieden een be roep hebben gedaan op den Paus, de katholieke aartsbisschoppen van Parijs, Londen en New-York en verschillende andere hooggeplaatste kerkelijke autoriteiten.

De Bolschewiki, aldus in het schrijven, hebben, sinds zij in 1917 in Rusland de macht veroverden, niet opgehouden den godsdienst en de geestelijkheid te vervolgen. Kerken en tempels, historische gebouwen en de patriarchale bibliotheken van Petrograd en Moskou hebben ze geplunderd.

De metropolitaan van Kieff, 20 bisschoppen en honderden priesters zijn vermoord, verminkt of levend begraven. Onze processies te Toula en te Charkoff werden uiteengejaagd.

Waar de bolschewiki meester zijn, lijden de christenen opnieuw de bloedige vervolgingen der eerste eeuwen. Voor hen hebben alle wetten van zedelijkheid afgedaan; de socialiseering der vrouwen hebben ze afgekondigd; zij rooven en plunderen en moorden.

Dood en hongersnood heerschen alom. De bevolking is uitgeput.

Wij herademen thans weer. Siberië en het Oeral-gebied zijn van de heerschappij der bolschewiki bevrijd. Wij mogen thans spreken en daar om geven wij deze korte uiteenzetting van wat millioenen Russen te lijden hebben.

In naam der barmhartigheid, in naam der Christelijke liefde hebt medelijden met ons, gij de vertegenwoordigers der Katholieke Kerk. En dat uwe stem alle geloovingen opwekke God te bidden voor hen, die thans ginds in het Noorden gemarteld worden.

De Paus en de Joden.

De Paus ontving dezer dagen den secretaris-generaal van den Israelietischen bond te Constantinopel, „Makir Boha,"die den H. Vader den dank kwam brengen van de Israelieten van Turkije, voor alles wat de Paus door bemiddeling van den Apostolischen delegaat, mgr. Dolci, voor hen gedaan had.

Een millioen Russische krijgsgevangenen overleden.

De „Morning Post" publiceert een bericht, waarin gezegd wordt;

Het is niet algemeen bekend, dat er van de twee millioen Russische krijgsgevangenen, die over de Centrale rijken verdeeld waren, een millioen in gevangenschap zijn gestorven. Behalve het rapport, hetwelk het internationale Roode Kruis ontving van zijn afgevaardigden, die uit Duitschland zijn teruggekeerd en waarin melding wordt gemaakt van den ontzettenden toestand, waarin de Russische gevangenen zich bevonden, zijn er in Engeland ook vele hartroerende bijzonderheden dienaangaande bekend gemaakt door de gerepatrieerde Engelsche krijgsgevangenen.

Er was geen werk te zwaar, te vernederend, of de ongelukkige Russen moesten het verrichten, gezond of ziek, sterk of zwak. Dit alles kan onmogelijk vergeten worden, en ook kunnen de geallieerden niet onverschillig zijn voor het vreeselijk lot der rampzalige overlevenden, die niemand hebben, die naar hen om kijkt — uitgezonderd het bolshewisme dat al degenen, die er in slaagden Rusland nog levend te bereiken, in zijn klauwen vastgrijpt.

Als men geen Engelsch kent.

Een Fransch blad vertelt, dat van alle Fransche senatoren er slechts 17 zijn, die goed Engelsch verstaan. Dat gemis aan talenkennis heeft onlangs, toen Wilson een rede hield in het parlement, tot zeer eigenaardige gevolgen geleid.

Terwijl de 17 bedoelde senatoren, die volkomen begrepen wat de president der Vereenigde Staten zeide, een zeer ernstige houding aannamen, gaf de rest die geen woord Engelsch verstond, telkens het teeken tot applaus......

De Protestanten in het Protestansche Duitschland.

In *„Die Post"* van 15 Januari, no 26, legt *„De Bond van Christelijke Democraten"* een verklaring af, die onder menig opzicht zeer beteekenisvol is.

De verklaring is onderteekend door dominé Haecker van de Lutherkerk te Berlijn, door prof. dr. Karl Dunkmann, door den bankier Albert Weldner, door mr. Arno von Rebbinder, rechter, en door nog een tiental vooraanstaande mannen en vrouwen. Zij wint daardoor in gewicht en wordt zoodoende de uitdrukking van wat er leeft in vele harten.

Deze „bond van Christelijke demokraten is van meening, „dat de Centrumspartij in de laatste jaren van katholiek standpunt een grootsch politiek idiaal heeft nagestreefd en ook werkelijk bereikt." Voor het Protestansche volksdeel zouden ze ook gaarne een zoo sterke politieke partij hebben, „maar ten gevolge van onze verdeeldheid zijn we daartoe niet meer in staat."

Daarom besloot de bond zich als een onderafdeeling nog nauwer aan te sluiten bij het Centrum, om zelf sterker te zijn, om ook de Katholieken nog sterker te maken en om op die manier de verstrooide en versplinterde krachten van het Protestantisme nog voor den politieken arbeid te organiseeren. Dan heet het verder in het manifest:

„Wij, Protestanten, zijn, wat politiek betreft, in Duitschland zonder vaderland. Wij sluiten ons aan bij alle politieke partijen, zelfs bij „de onafhankelijken", maar zelf kunnen we geen partij meer vormen. Alleen steunend op de christelijke volkspartij van het katholieke Centrum wenkt ons, Protestanten, nog bewegingsvrijheid naar links en naar rechts, naar boven en naar beneden, en hoe meer Protestanten zich aansluiten des te sterker zal onze positie zijn in de Katholieke partij."

Als de Protestanten zelfs in het bij uitstek Protestansche Duitschland „vaderlandloos" geworden zijn, als ze in het eveneens Protestantsche Nederland nauwelijks half zooveel stemmen uitbrengen als de Katholieken, als ze hier zoo min als in Duitschland iets zijn zouden zonder de Roomschen, dan moet het met hunne Kerk treurig gesteld zijn. Dan moet het den Protestanten wee worden, als hun de Evangelische maatstaf wordt aangelegd: „Aan hunne vruchten zult ge ze kennen"

De ontvolking van Frankrijk.

Dr. Jacques Bertillon deelt in de *Matin*, schrikwekkende cijfers mede over de bevolking. Nooit, zegt hij, is het meer dan thans noodig geweest om radicale maatregelen te nemen, hoe hard ze ook zijn, tegen den bestaanden toestand. In alle landen, ook in de onzijdige, valt een stijging van het sterftecijfer, een daling van het geboortecijfer waar te nemen; nergens echter zoo sterk als in Frankrijk, waar over 1916 het geboortecijfer 10 per duizend bedroeg.

Dr. Bertillon berekent, dat de oorlog Frankrijk 3 millioen inwoners gekost heeft. Aan het eind van 1919 zal men in Frankrijk niet meer 39 millioen inwoners (waarvan een millioen vreemdelingen) tellen maar 34 of 35 millioen Franschen. M. a. w. Frankrijk's bevolking is verminderd met een zieltental, dat grooter is dan vijf Normandische departementen plus dat van Mayenne en Eure-en-Loir.

In de Kamer heeft Abram medegedeeld, dat er, volgens den staf 1,071,300 Franschen in den oorlog zijn omgekomen. Hoe verschrikkelijk dit cijfer ook is, daar moeten wel haast allen, d. w. z. 314,000, nog bijgevoegd worden, die als vermist zijn opgegeven en dan nog, zegt dr. Bertillon, is het nog maar de kleinste helft van onze verliezen. Want hier komt nog bij het aantal van hen, die de oorlog belet heeft geboren te worden en hun afwezigheid zal zich langer dan 60 jaar laten gevoelen. In de vijf jaren 1913-1917 zijn er in de 77 departementen van Frankrijk, waarover cijfers beschikbaar zijn — van de departementen, die tijdens de oorlogsjaren door de Duitschers bezet zijn geweest heeft men geen cijfers — slechts 1,640,425 kinderen geboren, maar het aantal sterfgevallen heeft 2,523,585 bedragen en overtreft dat der geboorten met 883,160. Het reusachtige verlies aan menschen, dat met inbegrip van de Fransche militairen, die in Duitsche krijgsgevangenschap gestorven zijn — hun aantal is nog niet bekend gemaakt — door dr. Bertillon op niet minder dan 3½ millioen wordt berekend, zal zich, betoogt hij, nog lange jaren laten gevoelen. De beste helft de bloem van het Fransche volk gedood en in de toekomst zal de nationaliteit er sterk door gedrukt worden. Geen land heeft zoozeer als Frankrijk geleden.

Financiëel beheer in Rusland.

Volgens een bericht in de *„Financial Times"* sluit de begrooting der Russische revolutionaire regeering met een bedrag van 400 milliard roebel. Het tekort wordt enorm genoemd. De uitgaven voor post- en telegraaf overtreffen de inkomsten met meer dan een half milliard.

Het verbod van de duikboot.

De oud-minister van Marine Cohen Stuart wijst er in verband met het bericht dat de geassocieerden ter vredesconferentie het verbod van het gebruiken van duikbooten willen opleggen in het *Hbld.* op, dat de duikboot ook een wapen is van bijzondere doeltreffendheid in den verdedigingsstrijd.

Bijzonder aanlokkelijk, zoo schrijft hij, is voor de entente een regeling, waardoor in de toekomst niet meer met de duikbootwapen rekening zoude zijn te houden. Immers, deze mogendheden, vooral Engeland en de Vereenigde Staten, zijn thans in het bezit van zeer sterke oorlogsvlooten, door krachtigen aanbouw en de aanwinst van het veroverde Duitsche materieel. Bedreigt de duikboot die vlooten niet meer, dan hebben zij vrij spel op de kusten van alle landen ter wereld; het is duidelijk, dat juist daarom het belang van andere staten meebrengt, de duikboot te behouden.

Frankrijk, de bakermat van de onderzeeboot, en Italië zullen wijs doen sich nog tweemaal te bedenken, voor zij zich dit verdedigingswapen bij uitnemendheid laten uit de hand nemen.

Wat de Scandinavische rijken betreft, om bij Europa te blijven, en Nederland, dit laatste vooral met het oog op de eventueele verdediging van Nederlandsch-Indië tegen buitenlandsch geweld, zij zullen op hun recht tot het benutten van het duikbootwapen moeten staan, zoolang nog eenige aanval van overzee op hunne kusten tot de mogelijkheden behoort.

De Farman Goliath.

De „Goliath", een reuzenvliegmachine, heeft een welgeslaagde reis van Parijs naar Brussel en terug gemaakt met 16 passagiers aan boord. Men rekende in één dag heen en terug te zijn, doch de Belgische autoriteiten verhinderden aanvankelijk 't vertrek wijl geen der Franschen in het bezit was van een paspoort. Eerst 24 uur later kon de Golieth weer vertrekken.

De verliezen aan oorlogsschepen.

Volgens telegrammen uit Parijs bedroegen de verliezen in tonnenmaat aan oorlogsschepen gedurende den oorlog: voor Engeland 550,000 ton: voor Frankrijk 110,000 ton; voor Italië 76,000 ton; voor de Vereenigde Staten 17,510 ton; voor Duitschland 350,000 ton en voor Oostenrijk 65,000 ton.

Analfabeten in Amerika.

Verklarende dat de Vereenigde Staten twee maal zooveel voor kauwgom uitgeeft per jaar om de kaken der bevolking in beweging te houden als er uitgegeven wordt voor school boeken, dat er meer uitgegeven wordt voor automobielen dan voor lager en middelbaar onderwijs, en dat gemiddeld de onderwijzers en onderwijzeressen minder verdienen dan een daglooner, noemt de minister van Binnenlandsche Zaken het eene schande dat ei zulk een groot percentage der bevolking geheel ongeletterd is. Tien percent der volwassenen kunnen niet Engelsch lezen of schrijven. De juistheid van dit percentage berust op het feit, dat van de twee millioen mannen, die opgeroepen werden tot militairen dienst, er twee honderd duizend niet kunnen lezen of schrijven. Minister Lane zelde; „Wat moet er gezegd worden van een voorganger der wereld, eene democratie, waar 10 percent der volwassen bevolking de wetten, wel ke zij behooren te kennen, niet kunnen lezen?"

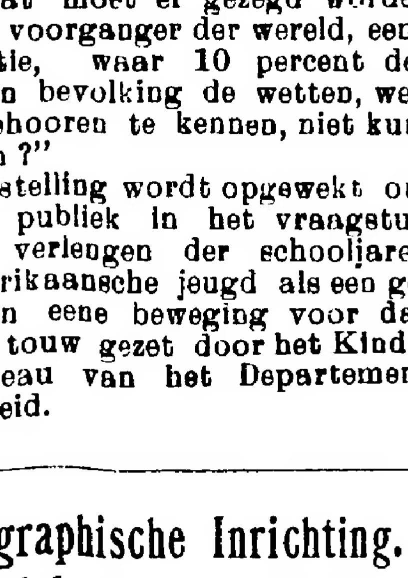
Belangstelling wordt opgewekt onder het publiek in het vraagstuk van het verlengen der schooljaren der Amerikaansche jeugd als een gevolg van eene beweging voor dat doel op touw gezet door het Kinderen Bureau van het Departement van Arbeid.

Photographische Inrichting.

Soublette et Fils,

HOFPHOTOGRAFEN

VAN

H. M. de Koningin der Nederlanden

BEKROOND

te Amsterdam 1883,
„ Antwerpen 1885,
Chicago 1893, en
„ Curaçao. Eerste Prijs Eeremedaille, 1904.
„ Brussel, 1910

Curaçao, Waterkant, Otrabanda.

Openbare Verkooping.

De Notaris A. J. da Costa

te Paramaribo, kolonie Suriname,

zal op **Maandag 23 Juni 1919 v.m. 9 uur** te zijnen kantore publiek verkoopen:

De plantage **Susanna'sdaal** en **Oud Clevia,** gelegen aan de rivier Suriname in het district Beneden Commewijne ter grootte van **353 H. A.** bepolderd land, waarvan in cultuur 200 H. A. of 467½ akkers, t.w.:

278 akkers vruchtdragende cacao, ongeveer 4000 boomen;

10 akkers beplant met jonge cacao, tevens met rubber en Congo-bacoven;

150 akkers Liberia-koffie van 4—7 jaren;

17 akkers Liberia-koffie in de oude cacaovelden;

12½ akkers in bewerking voor voedselaanplant thans beplant met mais.

De productie-raming voor 1919 bedraagt **400** balen cacao en **300** balen koffie van 100 K.G.

De beide sluizen, de bedelving der cultivatie en de polderdammen verkeeren alle in goeden staat van onderhoud.

De plantage bezit voorts een directeurs-woning, een hospitaal, een fabrieksgebouw, arbeiderswoningen met latrines bestaande uit 17 blokken, ruimte gevende voor 166 immigranten en verdere gebouwen. 1—2

„PREVISORES DEL PORVENIR."

(VERZORGERS VAN DE TOEKOMST.)

Nieuwe pensioen polis,

ingesteld door de Colombiaansche

MUTUALITEITS—MAATSCHAPPIJ,

Bucaramanga—Colombia.

De meest practische en goedkoope voor minbezoldigde geëmployeerden, voor kinderen en werklieden.

Maandelijksche bijdrage $ 1. (een dollar.)

Ter verkrijging van een maandelijksch inkomen, dat toeneemt naar gelang de verzekerde ouder wordt.

In geval de verzekerde binnen 180 maanden komt te overlijden, wordt het door hem betaalde aan zijne erfgenamen teruggegeven.

Niet te vervallen bij gebrek aan betaling in tien jaar.

Voor nadere inlichtingen wende men zich tot den Permanenten agent alhier,

J. P. G. ECKER.

Bekendmaking.

De verkoop van Zilveren, Gouden en Juweelen voorwerpen, beleend ter Spaar- en Beleenbank van den 1sten September 1917 t|m den 28sten Februari 1918, onder No. **3491 T** t|m No. **3184 U,** zal plaats hebben op Donderdag 15 Mei a. s. en volgende Donderdagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen door aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, 10 Mei 1919.

De Voorzitter,

9 C. S. GORSIRA.

Como Noruega participa en la guerra.

Será coincidencia ó lo que se quiera, pero el hecho parece ser comprobado que el Aceite de Higado de Bacalao está teniendo mucho que ver con las fortunas de la guerra. Durante los dos primeros años del conflicto europeo, Alemania le tomó a Noruega grandes cantidades de aquel precioso aceite y ganó terreno. Después que Inglaterra acaparó todo aquel producto, ha ido decayendo el poderío alemán debido a alimentación deficiente de sus tropas. Eso prueba a su vez cuán necesaria es la grasa para el cuerpo humano. Esta será sin duda, noticia de interés para los que tomamos la famosa EMULSIÓN DE SCOTT. 9

Getrouwd:

José R. Spencer

MET

Julia M. Gomes.

Curaçao, 30 April 1919.

Woonhuis:
Cornet No. 48, Pietermaai. 1-3

Bekendmaking.

Het publiek wordt herinnerd aan art. 2 der Verordening van 31 October 1901|29 Januari 1902 (P.B. 1902 No. 7), thans luidende:

„Iedere hond moet voorzien zijn van:

1o. een halsband met een metalen plaat, waarop vermeld staat de naam des eigenaars;

2o. een aan den halsband vast te hechten penning, welks vorm en opschrift jaarlijks in de maand Mei door den Procureur-generaal worden bepaald en welke, op vertoon van een door den ontvanger afgegeven kwitantie, waaruit blijkt, dat de in art. 1 bedoelde belasting is betaald, vanwege het plaatselijk hoofd der politie tegen den kostenden prijs wordt verstrekt"

De penning zal dit belastingjaar den vorm van een schild en tot opschrift hebben het getal „1919" en het woord „Curaçao", terwijl het volgnummer onder dit woord is aangebracht.

De penningen zijn aan de Hoofdwacht der politie in de Willemstad verkrijgbaar tegen betaling van vijf en twintig centen.

Curaçao, 1 Mei 1919.

De Procureur-generaal a. i.,

2—5 *C. S. GORSIRA.*

Mahoniehout

á 40 cent per voet te koop bij

J. W. J. v. d. Linde Schotborgh.

3—8

UN TONICO GENERAL

TONIKEL

Y RECONSTITUYENTE

PARA ANEMIA, CLOROSIS, MALA NUTRICIÓN, TUBERCULOSIS, COREA, AMENORREA, NEURASTENIA, MAL DE BRIGHT Y CONVALECENCIA DE LA GRIPE, DE PULMONÍA Y DE FIEBRE TIFOIDEA.